

عشایر ایلام و دفاع مقدس

تألیف: رحمت الهادی
مدرس دانشگاه

ایلام - ۱۳۹۳

سرشناسه رحمت رخصانی ، ۱۳۴۷-

عنوان و نام پدیدآور: عشایر ایلام و دفاع مقدس

/ تألیف : رحمت رخصانی ؛

مشخصات نشر: ایلام : زاگرو، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۲۷۰ ص. مصور (رنگی)،

شابک : ۱- ۵۲- ۶۵۱۰- ۶۰۰- ۹۷۸- ۱۲۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یاد داشت : کتابنامه

موضوع: شهدا، ایثارگران - دفاع مقدس، جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷-

ایلام (استان) - خاطرات

موضوع: شهیدان - ایران - ایلام (استان)

موضوع: ایلات و عشایر - ایران - ایلام (استان)

ردم کتبی، جنگ: ۱۳۹۳ ر ۸ ۹ الف / ۱۶۱۰ DSR

ردم کتبی دیوبی: ۸۴۳/۹۵۵

مارک شابناسی ملی: ۳۵۰۰۹۴۱

اقتضات زاگرو- ایلام : ۲۴ متری اشرفی صفی - کوچه ی سوم، پلاک ۲۱۷

عشایر ایلام و دفاع مقدس

تألیف : رحمت رخصانی

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان : ۲۰۰۰ نسخه

ویراستار:

طرح جلد لیلا دهبالایی

چاپ و لیتوگرافی :

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول	
۱۵	کلیات
۱۶	عشایر از دیدگاه امام خمینی (ره):
۱۷	عشایر ایلام از نگاه امام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای:
۱۸	سخنان مقام معظم رهبری در خصوص عشایر استان ایلام:
فصل دوم	
۲۱	معرفی استان ایلام
۲۲	ویژگی های قومی و فرهنگی استان ایلام
۲۲	اوضاع تاریخی و جغرافیایی استان ایلام:
۴۱	آداب و رسوم:
فصل سوم	
۴۹	ساختار اجتماعی عشایر استان ایلام
۵۰	مفاهیم عشایر، ایل و طایفه:
۵۹	حکومت های ایران و عشایر:
۶۱	رابطه حکومت و عشایر بعد از انقلاب اسلامی:
۶۵	پراکندگی عشایر:
۶۶	توليدات عشایر استان ایلام:
فصل چهارم	
۷۱	ایلات و طوایف استان ایلام

۷۲ جمعیت عشایری استان ایلام:

فصل پنجم

۸۵ ایلات و عشایر شهرستان مهران

۸۶ بخش اول:

۸۶ موقعیت جغرافیایی و ویژگی های شهرستان مهران:

۸۷ بخش دوم:

۸۷ نقش مهران در دفاع مقدس:

۱۰۱ بخش سوم:

۱۰۱ شهدای ایل شوهان و شهرستان مهران:

فصل ششم:

۱۱۹ شهرستان ملکشاهی

۱۲۰ بخش اول:

۱۲۰ ویژگی های شهرستان ملکشاهی

۱۲۲ بخش دوم:

۱۲۲ شهدای ایل ملکشاهی:

۱۵۶ بخش سوم:

۱۵۶ خاطرات رزمندگان عشایر ایل ملکشاهی از دوران دفاع مقدس:

فصل هفتم:

۱۸۳ شهرستان های سیروان و چرداول

۱۸۴ بخش اول:

۱۸۴ ویژگی های جغرافیایی شهرستان های سیروان و چرداول:

۲۰۲ بخش دوم:

۲۰۲ شهدای ایل خزل و شهرستان سیروان و چرداول:

۲۲۳ بخش سوم:

۲۲۳..... خاطرات رزمندگان عشایر شهرستان های سیروان و چرداول:

فصل هشتم:

۲۲۹..... شهرستان ایوان

۳۳۰..... بخش اول:

۲۳۰..... موقعیت تاریخی و جغرافیایی شهرستان ایوان:

۲۳۰..... بخش دوم:

۲۳۰..... شهدای ایلام و طوائف ایوان:

فصل نهم:

۲۴۷..... عشایر شهرستان ایلام

۲۴۸..... بخش اول:

۲۴۸..... تاریخ و پیشینه ایل ارکوازی (بخش چو):

۲۵۶..... بخش دوم:

۲۵۶..... خاطرات رزمندگان ایل ارکوازی:

فصل دهم:

۲۵۹..... عشایر شهرستان آبدانان

۲۶۰..... بخش اول:

۲۶۰..... موقعیت جغرافیایی، حدود و وسعت شهرستان آبدانان:

۲۶۱..... بخش دوم:

۲۶۱..... شهداء عشایر شهرستان آبدانان:

فصل یازدهم:

۲۶۵..... شهرستان های بدره و دره شهر

۲۶۶..... بخش اول:

۲۶۶..... موقعیت جغرافیایی شهرستان دره شهر:

۲۶۹..... بخش دوم:

۲۶۹..... شهدای عشایر شهرستان دره شهر:

فصل دوازدهم

۲۷۲..... شهرستان دهلران:

۲۷۸..... بخش اول:

۲۷۸..... موقعیت جغرافیایی و تاریخی دهلران:

۲۸۰..... بخش دوم:

۲۸۰..... شهدای ایلات و عشایر دهلران:

۲۸۶..... پیوست ها:

۲۸۷..... تصاویری از رزمندگان عشایر استان ایلام:

۲۹۸..... منابع:

سخن ناشر

این مجموعه‌ی ماندگار حاصل تلاش چندساله‌ی فرهنگی وارسته و متواضع، آقای رحمت رمضانی پژوهشگر و دانش‌آموخته‌ی رشته روان‌شناسی از تلاشگران عرصه‌ی تعلیم و تربیت در استان ایلام است. وی در سال ۱۳۴۷ هـ. ش در شهرستان چرداول دیده به جهان گشود. تحصیلاتش را در ایلام ادامه داد و با پذیرش وظیفه‌ی سنگین تعلیم و تربیت نسل نو جوان در مدارس و مراکز آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی، خدمات علمی فراوانی را ارائه نموده‌اند. این فرهنگی فرهیخته علاوه بر اجرای ده‌ها طرح پژوهشی، ارائه‌ی مقالات علمی در همایش‌های ملی و منطقه‌ای موفق گردید علاوه بر این مجموعه، کتاب ارزشمند مزاحمت‌های خیابانی که حاوی یافته‌های پژوهشی بوده را تدوین و منتشر نماید انتظارات زاگرو تلاش ارزنده‌ی این شخصیت فرهیخته را ارج می‌نهد.

مدیرمسئول نشر زاگرو

دکتر حبیب اله محمودیان

۱۳۹۳

تقدیر و تشکر

اکنون که این اثر علمی به پایان رسیده بر خود لازم میدانم از کلیه کسانی که مرا در تهیه و تدوین آن یاری نمودند به ویژه سرهنگ بهادر آقایی نعمت اله ملکی، آقای نوریان، آقای یاور تقی نژاد، آقای پیمان بیگلر محمدی، کارکنان واحد تحقیقات بنیاد شهید و ایشارگران استان ایلام، کارکنان کتابخانه بنیاد حفظ آثار و ارزش های دفاع مقدس ایلام، مسئولین روابط عمومی سازمان امور عشایری استان ایلام، همکاران، موسسه مطالعات و تحقیقات کاوش نوین ایلام خصوصاً خانم ها جنان نوری، لیلا باقریان، زینب کلی وندی و آقایان علی رضا یوسفی، رضا فیضی و سهیل ساجدی یگانه که با همکاری های خالصانه خود در تهیه این مجموعه ما را یاری دادند تشکر نمایم.

مقدمه

بدون شک در تاریخ پرشکوه ایران اسلامی، حماسه‌ها و افتخارات زیادی وجود دارد. یکی از ادوار پرافتخار مردمان ایران زمین، دوره‌ی هشت سال دفاع مقدس است. استان ایلام بر یکی از استان‌هایی بود که هدف مستقیم حملات رژیم بعث عراق قرار گرفت و مردمان این دیار با رشادت و دلاوری به پاسداری از میهن پرداختند.

نقش مؤثر عشایر ایران اسلامی چه در مبارزات تاریخی قبل از انقلاب علیه رژیم‌های گذشته و چه در روزهای انقلاب به‌ویژه دفاع مقدس و همچنین در عرصه‌های مختلف جامعه به‌خوبی نمایان است. نمایر سلحشور و وفادار به اسلام که تا قبل از انقلاب به‌عنوان مدافع اسلام با همه‌ی کسب‌سازش نکردند پس از پیروزی انقلاب نیز دست یاری به‌سوی امام امت و ملت ایران اسلام‌دوران کردند و برای دفاع از کیان اسلام و ترویج مبانی آن با دولت و ملت هم‌بیمان شدند. پیشات حضرت امام (ره) در مورد عشایر کشور و پتانسیل بالقوه این قشر حاکی از این است که دولت یک توجه ویژه به اقشار فداکار در تمامی عرصه‌ها به‌ویژه بخش فرهنگی و اجتماعی داشته باشد. هرچند با توجه به رشد جوامع عشایری در شرایط سخت محیطی و به‌تازگی به‌دست آوردن آمادگی‌های رزمی، لزوم بهره‌گیری از این توان و استعدادها در بخش ارتقاء امنیت دفاعی کشور ضرورت دوچندان پیدا می‌کند اما باید غافل نبود که توجه به عشایر که بیش از یک چهارم مواد پروتئینی کشورمان را تأمین می‌کند می‌تواند منشأ آرزو و برکتی باشد که ما را در برخی از بخش‌های اقتصادی خود کفا کند. البته ذکر نام عشایر در ردیف نیروهای مسلح از سوی بنیان‌گذار جمهوری اسلامی مهر تأیید دیگری بر آمادگی و توان این سنگر داران و مرزبانان فداکار برای دفاع از کیان نظام و کشور است از همین رو بسیج به‌عنوان سازمانی که وظیفه سازمان‌دهی سرمایه عظیم اجتماعی انقلاب را بر عهده دارد می‌تواند با برنامه‌ریزی درست و هدفمند از این پتانسیل قوی در جهت ارتقاء دفاعی

به خوبی بهره برد. هرچند تقدیم بیش از ۱۰ هزار شهید عشایری و هزاران رزمنده، جانباز و آزاده حاکی از نقش مؤثر و حیاتی این کوچ‌نشینان فداکار در ۸ سال دفاع مقدس است. نقش و کارکرد حیاتی رزمندگان عشایر در اوایل دوران دفاع مقدس با توجه به آمادگی‌های رزمی و روحیه بالای دفاعی، از این عزیزان خط‌شکستنی به وجود آورده بود که هیچ کس پوشیده نیست و این مهم باعث شد تا فرمانده وقت سپاه پاسداران با توجه به نمایشات معمار بزرگ انقلاب در بیان عشایر و شناخت توانمندی‌های این قشر تشکیل سپاه عشایر را صادر کند که به تبع آن بسیج عشایر شکل گرفته.

یکی از ادوار افتخارآفرین مردمان ایران‌زمین، دوره هشت سال دفاع مقدس است. زمانی که رژیم یغی عربی و خاک‌خاک مقدس جمهوری اسلامی ایران حمله کرد و برخی از شهرهای کشور را به تصرف خویش درآورد، مردم غیرتمند کشورمان ازجمله ایلام به دفاع از ناموس و میهن خویش همت گماشتند و دست همه متجاوزان خیانت‌کار را از این سرزمین کوتاه کردند.

مردمانی که بدون هیچ شرط و شروط در بدورترین نقاط مرزی کشور، با رشادت و پایداری از آب‌و‌خاک کشور عزیزمان دفاع کردند و برای حفظ انقلاب اسلامی و آسایش نسل‌های آینده، آسایش را از خود، همسران و دانش‌آنان گرفتند. مردمانی که حتی یک‌قدم عقب‌نشینی نکردند و در طول هشت سال جنگ تحمیلی در سرزمین خود ماندند و از ورود دشمن متجاوز جلوگیری کردند.

خاطرات جنگ و دفاع مقدس با همه شیرینی و تلخی‌های که دارد، بر لب‌های یادآور دلاوری‌های مردان و زنانی است که همیشه یاد و خاطره آن‌ها در دهان و قلبی خواهد ماند.

در اوایل جنگ، به دلیل نوبنیاد بودن سپاه و نیاز ارتش به شکل‌گیری مجدد، نیروهای غیور و دلیر عشایر استان ایلام اوضاع را به‌خوبی دریافتند و به‌صورت داوطلبانه برای یاری‌رساندن به رزمندگان اسلام به جبهه‌ها شتافتند. علی‌رغم اینکه، ارتش کاملاً مسلح رژیم بعث عراق برخی از نقاط کشورمان اشغال کرده بود، مردم غیرتمند کشورمان به دفاع از آب‌و‌خاک و شرف و ناموس خویش همت گماشتند و دست همه‌ی متجاوزان را از این خاک مقدس

کوتاه کردند. شاید بتوان گفت اولین حمله سازمان‌دهی شده و مشترک نیروهای مردمی عشایر، ارتش و سپاه در نوزدهم دی‌ماه در بازپس‌گیری ارتفاعات میمک بود که ضمن ایجاد روحیه مقاومت در مردم کشورمان و خصوصاً مرزداران عشایر ضربه روانی سختی بر دشمن وارد نمود و به او نشان داد که تصرف ایران رویایی بیش نیست؛ و نیروهای مقاومتی که دشمن آن‌ها را پیش‌بینی نکرده بود نیروهای مردمی و عشایری بودند که با سلاح‌های ساده، در مقابل ارتش مجهز عراق ایستادند و خاک ایران عزیز را از دشمن باز پس گرفتند. نوزدهم دی‌ماه یادآور پایداری نیروهای عشایر استان ایلام در برابر دشمن متجاوز است. این روز، برای مردم استان ایلام پرازخاطره‌های تلخ و شیرین است. عملیات غرورآفرین «ضربت ذوالفقار» به مناسبت بازپس‌گیری ارتفاعات میمک از دست دشمن متجاوز گردید، بیش از گذشته توانایی ارتش و نیروهای عشایر را به فرماندهان نظامی کشور ثابت نمود. بطوریکه بعد از این عملیات نیروهای عشایر جزوی انکارناپذیری از رزمندگان اسلام شدند.

در این مجموعه ضمن معرفی ایلام و عشایر استان ایلام سعی شده است با ذکر خاطراتی از رزمندگان عشایر استان نقش آن‌ها در دفاع مقدس نشان داده شود. معرفی شهدای عشایر در هر منطقه نشان از حماسه غیور مردان ایلات و عشایر استان است. اگرچه این مجموعه توان معرفی همه دلاوری‌های این قشر کم‌توقع اما بسیار توانمند را نداشته اما امید است که شروعی باشد برای معرفی دلاوری‌های مردان بی‌ادعای دوران دفاع مقدس.

در این نوشتار از فرماندهان، رزمندگان و شهدایی اسم برده شده که بسیاری از آن‌ها را ملاقات و بعضی را به علت عدم دسترسی امکان کسب اجازه از آنان نبود اما چون هدف تحقیق مکتوب نمودن رشادت‌های مردمان عشایر است از محضر همه آن‌ها پوزش می‌طلبیم. برای بسیاری از منابع ازجمله خاطرات و وصایای شهدا از پرونده‌های بنیاد شهید و ایثارگران استفاده شده و در خاطرات رزمندگان عشایر با فرماندهان و رزمندگان باسابقه دوران دفاع مقدس مصاحبه حضوری به عمل آمده است و صحت خاطرات مربوط به شخص گوینده است و سعی شده در حفظ مطالب حداکثر امانت‌داری به عمل آید. به دلیل عدم دسترسی به همه رزمندگان نام‌آور عشایر اسامی بسیاری از آن‌ها در این مجموعه نیست لذا تقاضا داریم در صورت داشتن اسامی و یا خاطرات با نویسنده تماس تا در ویرایش‌های

بعدی اسامی و خاطرات به یادماندنی آنها ذکر گردد. امید است این مجموعه بتواند اندکی از فداکاری‌های عشایر استان را در سالهای دفاع مقدس یادآوری نماید.

www.ketab.ir